

köztetése a szakma nagy gyakorlatú tagjaival erősítheti a két szakterület hatékonyabb együttműködését. Reméljük, hogy a még tisztázásra szoruló kérdések – Államtitkár Úr „igérvényének” megfelelően – egy nemzeti parki helyszínen folytatódhat.

Az elhangzottakkal összefüggésben kérdéseket intéztek és észrevételt tettek: *dr. Szász Tibor, dr. Járasi Lőrinc, dr. Erdős László, dr. Király Pál és Varga Béla*, amelyekből jellemzőbb észrevételek a következők:

– Az erdővel összefüggő konfliktusforrások jelentős része vezethető vissza az ún. Trianoni-szindrómához, mert a sérülés itt volt a legkifejezőbb, illetve a megcsönkített ország tűzifa-ellátása érdekében került előtérbe a gyorsan növő fajok telepítése. Ugyanakkor az erdész természetszeretetét mi sem bizonyítja jobban, hogy az ő munkájuk eredménye a védelemre érdemesült természetszerű erdőrészek jelentős aránya!

– Kérdés, hogy a régi viszonyok visszaállítására irányuló elképzelés melyik korszakra vonatkozatható? Számításba véve ma már az egyre nyilvánvalóbb éghajlatváltozás előjeleit?

– A természetvédők „máshogy látása” sok esetben a gyakorlatiatlanságot tükrözi, és bizonyos (tisztázatlan és „jogászkodó” megközelítésű) részletkérdések miatti viták a lényegről vonják el a figyelmet!

– Felmerülő kérdés, hogy a hazai védett területhez viszonyított, cca. 1/3-os védett erdőterület arány kellően megalapozott-e? A környező nemzetek nagyobb erdőszűrségű területeihez viszonyítva ez az arány ott jelentősen alacsonyabb! Ez jelzés értékű, és felveti az erdő szerepének megfontoltabb felülvizsgálatát. Ui. Fokozódik a fa iránti igény, amely a természetes energiahordozó jellegében is tapasztalható.

– Az ún. Pro Silva, természetes folyamatokra alapozott erdőgazdálkodási irányelvek nem vitathatóak és helyesek is. Gyakorlati érvényesülésük azonban, elsősorban magántulajdonú, természetszerű erdőkben és fokozatosan remélhető.

– A „másképp látáshoz” célszerű a tapasztalatok leszűrésére alkalmas mintaterületeket kijelölni, ill. az elképzelést tudományosan kellően megalapozni.

A véleménycsere alapján a következő állásfoglalás összegeztető:

• *Az erdészeti elvi irányítása egy „főbátóság” útján történjen.* A – már így is – túlzott irányítási tagoltságot kockázatos tovább fokozni, mert az veszélyez-

tetné az erdők – szakmai követelményeket kielégítő – kezelését.

• *Az egységes irányítás, ill. az erdők állami részének non profit jellegű vagyongazdálkodása oldaná az erdészeti és a környezet-termesztvédelem közötti ellentéteket, hiszen a természetvédelem történetileg az erdészeten belül alakult ki. Ilyenformán megszűnnének az eltérő érdekeltségek és a „birodalomépítést” motiváló tényezők.*

• *A két szakterület közös érdeke kidolgozni az erdőkezelés közös nevezőjű stratégiai tényezőit, amelyekre a programok, célok alapozhatók. A jelenlegiek túl tagoltak. Utasítás részletességűek, nehezen kezelhetők. Szóhasznála-*

tuk, megfogalmazásuk félreérthető, sok esetben átfedésben vannak.

• A természetvédelem számára fontos feladatnak tűnik az, hogy az összes védett területre legalább olyan mélységű – térbeli rendet is biztosító – értékleltár készüljön mint az erdőre vonatkozó Erdőtervek.

• A védett erdőterületből *amennyit indokolt vagyongazdálkodásba vételre szorgalmazni, amennyin az elméletileg kidolgozott erdőkezelési formát – a minta-területen – a gyakorlat bizonyított.*

• A jövőben a természetvédelmi – erősebb – jogszabály gyakorlati eredményességét az önmérséklet döntően befolyásolja.

S. Nagy László

Időt nyertek az erdészek

Szakmai körökben felháborodást váltott ki a tervezett intézkedés

Megyei körkép – Hatalmas felháborodást váltott ki szakmai körökben az a hír, hogy a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium Természtvédelmi Hivatala saját kezelésbe kívánja vonni az állami erdők egy részét.

A Szombathelyi Erdészeti Rt. 2003. augusztus 22-én kapott levelet az ÁPV Rt.-től, a társaság tulajdonosától. A levél szerint a Természtvédelmi Hivatal Vas megyében 14 ezer hektár (országos szinten több mint 58 ezer hektár) állami erdőt kíván saját vagyongazdálkodásba vonni. A tervezett kezelésváltás két, a vasi erdőgazdálkodás szempontjából kulcsfontosságú területet, az Őrséget és a Kőszegi-hegységet érintette volna. A hír hallatán az erdészeti szakemberek szinte kivétel nélkül katasztrófától, az erdészeti Rt. ellehetetlenülésétől tartottak. Számításaik szerint az Rt. éves szinten 600 millió forinttal gazdagítja az állami költségvetést, a két érintett térségben komoly beruházások fejlődtek be az elmúlt időszakban, így érthetetlen, miért akar megszabadulni az állam a hasznos hozó ágazattól. Amennyiben a kezelésváltás bekövetkezik, a társaság vagyona közel 4 milliárdnyit kerülne az Őrségi Nemzeti Park kezébe. A becsült 600 fős létszámleépítés miatt kalkulált végkielégítés további 150 milliót húzna ki a társaság zsebéből, nem beszélve a feleslegessé váló hatalmas gép- és eszközparkról, amit feltehetően mélyen áron alul kellene értékesíteni – vélelmezték a szakemberek.

Miután a tervezet napvilágra került, szinte minden fórum tiltakozásának

adott hangot. A Vas Megyei Agrárkamara levélben tájékoztatta a földművelésügyi és vidékfejlesztési minisztert a kialakult helyzetről. Györffy Lászlótól, az agrárkamara alelnökétől megtudtuk: levelükben leírták, hogy az erdészeti Rt. területein minőségi erdőgazdálkodás folyik, a természetvédelmi előírások maximális betartásával. Így tehát nincs szakmai indoka a kezelésváltásnak, nem beszélve 600 munkahely és többmilliárdnyi vagyon bizonytalan sorsáról. Válaszlevelében a miniszter biztosította a szakembereket, hogy a kezelésváltásra nem kerül sor. A rengeteg tiltakozás hatására és az alapos szakmai vizsgálatok után az illetékesek úgy döntöttek, lekerül az ügy a napirendről.

A Vas Megyei Tudományos Ismeretterjesztő Egyesület asztaltársasága a környezetvédelmi miniszternek küldte el levelét. Horváth János, az asztaltársaság tagja elmondta: a kezelésváltás lehetőségét adna a hatósági és a végrehajtási feladatok összemérésére. A Természtvédelmi Hivatal rendelkezik ugyanis azzal a törvényi háttérrel, amely alapján módja van a gazdálkodásban a természetvédelmi érdekek érvényesítésére. Mi biztosítaná ezt független külső szerv kontrollja nélkül? Az erdészeti Rt. mellett lobbizott a Mezőgazdasági, Erdészeti és Vízügyi Dolgozók Országos Szervezete is, amely a kancelláriaminisztert kérte, hogy állítsa le a tervezett kezelésváltást.

A kezelésváltásról érkezett hírek régen tapasztalt összefogást váltottak ki az érintett falvak körében is. Négy kistérség 45 polgármestere látta el kézzel a kezével azt az állásfoglalást, melyben a

döntéshozókat arra kéri, „a térség állami érdeinek vagyonkezelési joga ne kerüljön át az Őrségi Nemzeti Parkhoz”. A települések polgármesterei szerint a kellően végig nem gondolt terv súlyos károkat okozna a térségben, ugyanis 600 család, közel 2000 ember megélhetését érinti.

Érdeklődésünkre *dr. Pethő József*, a Szombathelyi Erdészeti Rt. igazgatója elmondta: annyi már bizonyos, hogy a januárra tervezett kezelőváltás elmarad. Arról azonban, hogy végleg feledésbe merül-e a szakma ellenszenvét kiváltó terv, hivatalos értesítés még nem érkezett. Félhivatalos információk alapján úgy tűnik, az ügyet levették a napirendről.

Pethő József elmondta, az elmúlt három hónapban az állami erdők ügyét társasági, hatósági és gazdálkodási szinten minden érintett megismerte: miniszterektől, államtitkároktól, hivatalvezetőktől egészen az önkormányzati vezetőkhöz, vagy az egyszerű állampolgárokig. Az igazgató szerint a visszajelzések kedvező döntést sejtetnek. Leszögezte, az erdőgazdálkodási munkát az erdészeknek kell irányítaniuk, egyensúlyban tartva a szakmai érveket a természet rendjével. Pethő József meglátása szerint így kellene vélekedniük a természetvédőknek is.

Dr. Markovics Tibortól, az Őrségi Nemzeti Park igazgatójától megtudtuk, a környezetvédelmi tárcát az ÁPV Rt. levélben értesítette, hogy az állami erdők átadása-átvétele pillanatnyilag nem aktuális. Az igazgató azonban elmondta, a Természetvédelmi Hivatal továbbra is igényel majd állami erdőket. Véleménye szerint ugyanis a nemzeti parkok területén lévő állami erdőket – amint azt a nyugati, dél-európai példák is mutatják – nem nyereségérdekelt gazdasági szervezeteknek, hanem a természetvédelem erre szakosodott szerveinek kell művelniük. A kistérségi összefogás Markovics Tibor szerint azért jött létre, mert az erdészeti Rt. településeknek juttatott tájékoztatója „enyhén szólva is hagy némi kívánnivalót maga után”.

Tóth Gábor
(*Vas Népe*)

34 éves, erdő- és vadgazdálkodási technikus, több mint tízéves szakmai gyakorlattal munkát keres. Minden megoldás érdekel. Telefon: 06-20-9937-908

Kommandó járja az erdőt

Egyedülálló együttműködés alakult ki a dél-somogyi erdészetek között. Az Őrtilostól Kókútig és Véséig terjedő, csaknem 200 ezer hektárnyi erdőterület egységes védelmére hivatásos őrző-védő szolgálatot működtet a térség négy szomszédos erdészete, hogy a rendőrséggel összehangolva közösen gátolják meg az erdei bűncselekményeket és károkat.

– Érezhető hatása van a közös erdővédelmi szolgálatnak: visszaszorult az elektromos kerítések, berendezések rongálása, a lopás és vadorzás, jóval kevesebb a területeken való illetéktelen tartózkodás – mondta *Németh Péter*, a Kaszói Erdőgazdaság Rt. főmérnöke. *Bogdán József*, a Sefág Rt. nagyatádi erdészeti igazgatója szerint a bármi-

kor mozgósítható szolgálat elősegíti a hatékony vagyonvédelmet. Mivel a bűnelkövetők sem tartják magukat a gazdasági vagy földrajzi határokhoz, a védelem és a megelőzés is megkívánja a térségi együttműködést.

– A legutóbbi fogás egy értékes trófea volt, amelyet egy gépkocsi csomagtartójában próbáltak a területről kicsempészni. Az ügyet átadtuk a rendőrségnek – mondta *Szegvári József*, az erdészeti kommandó irányítója. – A rendszeres és szinte folyamatos járőrözés szerepe a lopások, illetéktelen szállítások, rongálások megelőzése. Ősziól tőz az orrvadászat is, s hetente mintegy 8–10 hurkot számolnak fel a kollégák.

Bíró Mária
(*Somogyi Hírlap*)

Árnyékrácsok. Fotó: Greguss László Géza

Ózdon a helyzet kritikus

Óriási hiány jellemzi a tűzértelepek fakínálatát országsszerte. A telepvezetők az okok között az erdőművek fatüzelésre való áttérését és a feketekereskedelem felvirágzását említették. A helyzet talán Ózdon a legkritikusabb. A helyi tűzértelep tulajdonosa elmondta: „ha az ember végighajt az erdő mellett, láthatja a teherautókat, melyekre mázsaszám rakodják a lopott fát.” A helyi újság pedig tele van olyan hirdetésekkel, melyekben mázsánként 600 forintért kínálják a tüzelőt. A telep árai ennél magasabbak lennének, nagyjából ezer forintért adnák a fát, ha lenne. A feketekereskedelem szereplői ráadásul ingyenes házhoz szállítással

csábítják a vevőket, akiket persze rendszeren becsapnak a mérés során. A helyzet kilátástalan. A teleptulajdonos már azzal is próbálkozott, hogy maga jelentkezett a hirdetésre, ám a csalók megmaradtak saját értékesítési csatornáik mellett. A székesfehérvári DBK vezetője, *Tallér Gábor* szerint a feketekereskedelemmel egyféléképp tudják csak felvenni a harcot: tisztességes kereskedéssel, mérsékel, s azzal, hogy megbíznak a vásárlók józan eszében. Akit egyszer már átverték, az biztos, hogy legközelebb a telepről szerzi be a tüzelőt.

tk
(*Magyar Hírlap*)